

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

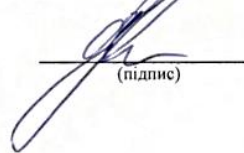
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФКАЦІ
«ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ЗАСТОСУНКІВ
НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»
*для вчителів англійської мови***

Пояснювальна записка

Дана освітня програма розроблена на підставі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 року № 904, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, доповнених і затверджених відділом сучасних мов Ради Європи у 2018 році, професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800, та в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», постанови від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Сучасний вчитель англійської мови закладу освіти має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, у тому числі виконання заходів щодо реалізації євроінтеграційних процесів у галузі освіти, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

Мета освітньої програми: професійний розвиток учителів (викладачів) англійської мови, розвиток інформаційно-цифрової компетентності вчителів (викладачів) щодо використання електронних освітніх ресурсів та цифрових застосунків в освітньому процесі, створення безпечного електронного освітнього середовища, що сприяє інтерактивному та індивідуалізованому навчанню, розробки інноваційних освітніх продуктів і впровадженню нових підходів до формування навичок 21-го століття.

Основні завдання:

- забезпечити розвиток інформаційно-цифрової компетентності учителів (викладачів) англійської мови закладів загальної середньої освіти;
- ознайомити учителів (викладачів) англійської мови з сучасними цифровими застосунками, які можна інтегрувати у навчальний процес;
- визначити основні підходи до створення безпечного електронного освітнього середовища;
- проаналізувати спільно з педагогами можливості використання інтерактивних завдань, тестів, презентацій та інших освітніх матеріалів;
- сприяти впровадженню методів гейміфікації, проєктної діяльності та оцінювання з використанням цифрових засобів;
- збагатити досвід педагогів інтеграцією новітніх технологій у традиційні форми навчання.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми в залежності від загальної концепції робочої програми навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції/відеолекції/вебінари/відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми/навчальні тренінги/семінари/майстер-класи тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- **для очного навчання:** мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання під час занять відповідних онлайн-ресурсів;
- **для дистанційного навчання:** комп'ютерна техніка (комп'ютер, вебкамера, мікрофон або ноутбук), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Загальні очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- концептуальних засад розвитку цифрових компетентностей;
- класифікації електронних (цифрових) освітніх ресурсів і призначення їх, ознак електронного (цифрового) освітнього середовища;
- принципів створення інтерактивного та безпечного електронного освітнього середовища;
- можливостей використання цифрових ресурсів;
- значення цифрових інструментів для професійного розвитку та навчання впродовж життя.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- використовувати сучасні цифрові інструменти для планування та проведення уроків англійської мови;
- створювати інтерактивні навчальні матеріали;
- інтегрувати електронні освітні ресурси у змішане, дистанційне, очне навчання;
- використовувати цифрові платформи для формувального та підсумкового оцінювання;
- використовувати цифрові інструменти для власного професійного розвитку.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- позитивне ставлення до інновацій у викладанні, гнучкість і відкритість до нових підходів;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;
- важливість безперервного професійного розвитку та навчання впродовж життя.

Розробники освітньої програми	Скрипчук Наталія Володимирівна, методист відділу загальної середньої освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»					
Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Використання цифрових застосунків на заняттях англійської мови» для (викладачів) англійської мови					
Мета програми	Професійний розвиток учителів (викладачів) англійської мови, розвиток інформаційно-цифрової компетентності вчителів (викладачів) щодо використання електронних освітніх ресурсів та цифрових застосунків в освітньому процесі, створення безпечного електронного освітнього середовища, що сприяє інтерактивному та індивідуалізованому навчанню, розробки інноваційних освітніх продуктів і впровадженню нових підходів до формування навичок 21-го століття.					
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі (викладачі) англійської мови					
Зміст освітньої програми	№ з/п	Освітній компонент (модуль, тема)	Засоби провадження			
			Кількість годин			
			лекційні	семінарські	практичні	самостійна робота
						усього
	Модуль І. Філософія освіти		2	-	4	6
	Інваріантна частина		2	-	4	6
	1.1.	Розвиток загальнокультурної компетентності особистості в контексті ціннісного потенціалу Нової української школи	2			2
	1.2.	Педагог у системі компетентісно орієнтованої освіти	2			2
	1.3.	Національна ідентичність в історичному вимірі: між конфронтацією та співробітництвом		2		2

Варіативна частина						
1.4.	Національна мовна політика в Україні			2		2
1.5.	Використання результатів соціонічних досліджень в освітньому процесі			2		2
Модуль II. Професійний розвиток учителя в умовах реформування освіти		-	-	20		20
Інваріантна частина		-	-	20		20
2.1.	Забезпечення особистісних кордонів в умовах дистанційного навчання			4		4
2.2.	Міжнародні освітні проекти і програми			2		2
2.3.	Використання хмарних сервісів у професійній діяльності вчителя	4				4
2.4.	Протидія дезінформації: від критичного мислення до цифрової безпеки			2		2
2.5.	Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища у закладі освіти			2		2
2.6.	Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу» Техніки та методи самоцілення і саморегуляції особистості			6	2	6
2.7.	Життестійкість			2		2

	особистості в кризових ситуаціях					
2.8.	Педагогіка партнерства – ключовий компонент НУШ			2		2
Варіативна частина				4		4
2.9.	Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»			4		4
2.10.	Інструменти впровадження медіаграмотності в освітній процес			4		4
Модуль III. Використання цифрових застосунків на заняттях англійської мови				40		40
3.1. Спеціальна підготовка Цифрові застосунки на заняттях іноземних мов				20		20
Інваріантна частина				20		20
3.1.1.	Використання штучного інтелекту в освітньому процесі з іноземних мов			4		4
3.1.2.	Інтернет-сервіси для створення навчального контенту			4		4
3.1.3.	Використання ресурсів мережі Інтернет на заняттях іноземної мови			2		2
3.1.4.	Метод проєктів з використанням цифрових застосунків			2		2
3.1.5.	Новітні тренди і технології у навчанні іноземних мов			2		2
3.1.6.	Інтеграція умінь і			2		2

	навичок на заняттях англійської мови					
3.1.7.	Інструменти сучасного вчителя англійської мови			2		2
Варіативна частина				2		2
3.1.8.	Застосування штучного інтелекту в професійній діяльності вчителя			2		2
3.1.9.	Правила кібербезпеки для учасників освітнього середовища			2		2
3.2. Предметно орієнтована підготовка				16		16
Інваріантна частина				16		16
3.2.1.	Нормативно-правове та програмне забезпечення вивчення іноземних мов			2		2
3.2.2.	Психологічні та методологічні основи комунікативного підходу в навчанні англійської мови у початковій школі			2		2
3.2.3.	Формування продуктивних мовних вмінь з використанням цифрових застосунків			4		4
3.2.4.	Навчання і викладання англійської мови у важкі часи			2		2
3.2.5.	Навчання рецептивних видів мовленнєвої діяльності з використанням цифрових застосунків			2		2
3.2.6.	Використання дидактичних ігор у процесі вивчення іноземних мов за дистанційною формою			2		2

	3.2.7	Застосування цифрових технологій в освітньому процесі НУШ			2		2
	Варіативна частина						
	3.2.8	Український освітній контент на заняттях англійської мови			2		2
	3.3. Спецкурси, спецпрактикуми				4		4
	3.3.1.	Особливості формування основних мовних вмінь у початкових класах НУШ			2		2
	3.3.2	Формування активного словникового запасу учнів у процесі вивчення англійської мови			2		2
	Варіативна частина						
	3.3.3.	Візуалізація навчального матеріалу в освітньому процесі			4		4
	Модуль IV. Діагностико-аналітичний		2		4		6
	4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2				2
	4.2.	Тематична дискусія з питань використання цифрових застосунків на заняттях англійської мови			2		2
	4.3.	Вихідне діагностування			2		2
		Разом:	4		68	48	120
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС			120 год / 4 кредити ЄКТС (72 аудиторних години, 48 годин – самостійна робота)				

Вид підвищення кваліфікації	Навчання за освітньою програмою підвищення кваліфікації
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05 Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна компетентність (А1.1, А1.2, А1.3, А1.4); А2 Предметно-методична компетентність (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3); Б1 Психологічна компетентність (Б1.1, Б1.2, Б1.3, Б1.4); Б2 Емоційно-етична компетентність (Б2.1, Б2.2, Б2.3); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2, Б3.3); В1 Інклюзивна компетентність (В1.1, В1.2, В1.3); В2 Здоров'язбережувальна компетентність (В2.1, В2.2, В2.3, В2.4, В2.5); В3 Проектувальна компетентність (В3.1); Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)
Очікувані результати	Удосконалення загальних та професійних компетентностей
Особа (особи), які виконують освітню програму	Скрипчук Н.В. Бендерець Н.М. Редченко Т.В. Бендерець Ю.Ю. Перерва В.С. Сотніченко .І. Ковальова С.В. Загурська С.М. Снігур О.І. Гребеніченко Ю.М. Дерій О.В.
Строки виконання програми	Календарний рік
Місце виконання освітньої програми	Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (вул. Ярослава Мудрого, 37, м. Біла Церква, 09100)
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Модуль 1. Соціально-гуманітарний модуль.

Тема 1.1. Розвиток загальнокультурної компетентності особистості в контексті ціннісного потенціалу Нової української школи. (2 год.).

Культурологічний і ціннісний вимір НУШ. Загальнокультурна компетентність особистості як ключова компетентність у розвитку духовно моральних цінностей в умовах реформи НУШ. Загальнокультурна компетентність як здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва.

Тема 1.2. Педагог у системі компетентісно орієнтованої освіти. (2 год).

Виклики сучасного суспільства системі освіти. Основні принципи освіти ХХ століття. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок – ключових компетентностей. Вчитель – агент змін: коуч, фасилітатор, тьютор, модератор в індивідуальній освітній траєкторії дитини. Вимоги до педагога Нової української школи.

Тема 1.3. Національна ідентичність в історичному вимірі: між конфронтацією та співробітництвом. (2 год).

Поняття національної та громадянської ідентичності. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та його статті щодо основних напрямків освітньої діяльності. Різновиди освітніх заходів, пропоновані Законом України для реалізації основних напрямків виховання національної та громадянської ідентичностей, Історична генеза української національної ідентичності: між конфронтацією та співробітництвом. Проблематика та методика національно-патріотичного, військово-патріотичного, громадянського та духовно-морального виховання. Регіональність в становленні української національної та громадянської ідентичності. Роль позашкільних заходів та позакласної роботи у формування національної та громадянської ідентичності. Пошукова та творча діяльність учнів у формуванні національної та патріотичної діяльності.

Тема 1.4. Національна мовна політика в Україні. (2 год).

Охарактеризовано нові стратегії мовної політики України. Здійснено усвідомленого ставлення до української мови як інтелектуальної, духовної, культурної цінності. Визначено потреби знати сучасну українську мову й досконало нею володіти у всіх сферах суспільного життя. Формувати мовні компетенції, розвивати творчих, інтелектуальних здібностей особистості.

Модуль 2. Професійний модуль.

Тема 2.1. Забезпечення особистісних кордонів в умовах дистанційного навчання. (4 год.).

Поняття про особистісні кордони; ознаки порушення кордонів; дієві методи збереження кордонів особистості. Культура дистанційної комунікації - цифровий етикет ХХІ ст.

Тема 2.2. Міжнародні освітні проєкти і програми. (2 год.).

Співпраця з Британською Радою в Україні, Гете-інститутом в Україні, Посольством Франції в Україні, міжнародними освітніми організаціями, фондами, фундаціями. Заходи

іноземних видавництв для вчителів. Проєкти та конкурси для педагогів та учнів. Проєкти Британської Ради «Навчання і викладання у важкі часи», «SWITLO».

Тема 2.3. Використання хмарних сервісів у професійній діяльності вчителя. (4 год.).

Заняття присвячене можливостям хмарних сервісів для підвищення ефективності професійної діяльності вчителя. Учасники дізнаються про переваги використання хмарних платформ для організації навчального процесу, зберігання та обміну матеріалами, а також для взаємодії з учнями та колегами. Практичні приклади швидко володіти ключовими інструментами та технологіями, що сприяють сучасному навчанню.

Тема 2.4. Протидія дезінформації: від критичного мислення до цифрової безпеки. (2 год.).

Поняття "дезінформація", "цифрова безпека", "діпфейк". Як безпечно поводитися в цифровому інформаційному просторі.

Тема 2.5. Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища у закладі освіти. (2 год.).

Поняття про фізичну, інформаційну та психологічну безпеку. Інструменти формування безпекових навичок. Практичні вправи, ігри, тощо.

Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»

Тема 2.6. Техніки та методи самоцілення і саморегуляції особистості. (2 год.).

Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій, вплив стресу на успішність навчання учнів. Шляхи відновлення ресурсного стану в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в учнів.

Тема 2.7. Життєстійкість особистості в кризових ситуаціях. (2 год.).

Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Забезпечення необхідних умов для подолання гострої реакції психіки людини на стрес. Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях. Стратегії подолання стресу.

Тема 2.8. Педагогіка партнерства – ключовий компонент НУШ. (2 год.).

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в сучасних навчальних закладах. Указ Президента України Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Особливості спілкування дорослих, що актуалізують агресивну поведінку учнів. Спілкування як фактор психопрофілактики агресивної поведінки учнівської молоді. Організаційні аспекти протидії булінгу в закладі освіти.

2.9. Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика».

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в

зкладах дошкільної освіти. Ідентифікація потреб дітей з особливими освітніми потребами. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед дітей, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство. Взаємодія з батьками дітей дошкільного віку та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей. Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології виховання та соціальної педагогіки. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожної дитини: ступінь функціональних можливостей, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними труднощами. Практичні приклади та рекомендації щодо врахування вікових та індивідуальних особливостей у процесі планування та виконання освітніх програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 2.10. Інструменти впровадження медіаграмотності в освітній процес. (2 год.).

Поняття "медіаграмотність", "критичне мислення". Вправи, ігри, вікторини, що формують медіаграмотність. Тулбокс вправ від АУП.

Модуль III. Використання цифрових застосунків на заняттях англійської мови.

3.1. Спеціальна підготовка

Цифрові застосунки на заняттях іноземних мов.

Тема 3.1.1. Використання штучного інтелекту в освітньому процесі з іноземних мов. (4 год.).

Заняття "Використання штучного інтелекту в освітньому процесі з іноземних мов" розкриває можливості застосування технологій AI для покращення вивчення мов. Розглядаються інструменти штучного інтелекту, такі як платформи для інтерактивного навчання, автоматизовані перевірки завдань, чат-боти для практики розмовної мови, персоналізовані рекомендації для учнів. Обговорюється, як ці технології сприяють індивідуалізації навчання, підвищують зацікавленість учнів та надають можливість практики в реальному часі.

Тема 3.1.2. Інтернет-сервіси для створення навчального контенту. (4 год.).

Сучасні Інтернет-сервіси для створення інтерактивного та ефективного навчального контенту. Canva, Quizlet, Genially. Адаптація навчального контенту для різних вікових груп та рівнів.

Тема 3.1.3. Використання ресурсів мережі Інтернет на заняттях іноземної мови. (2 год.).

Ресурси для викладання іноземних мов. Переваги і можливості використання автентичних матеріалів. Платформи для створення інтерактивних завдань Quizlet, LearningApps, Kahoot, Wordwall.

Тема 3.1.4. Метод проєктів з використанням цифрових застосунків. (4 год.).

Мета заняття - ознайомити слухачів з основами методу проєктів, продемонструвати його ефективність у навчальному процесі та розкрити потенціал використання цифрових інструментів для створення, організації та презентації навчальних проєктів.

Тема 3.1.5. Новітні тренди і технології у навчанні іноземних мов. (2 год.).

Основні питання, що розглядаються, стосуються інтеграції технологій, інноваційних стратегій навчання та необхідності неперервного професійного розвитку вчителів. Ключові пункти включають впровадження інтерактивних та комунікативних технологій, використання платформ та інструментів навчання на основі ШІ, гейміфікація навчального процесу, медіація та навички 21 століття.

Тема 3.1.6. Інтеграція умінь і навичок на заняттях англійської мови. (2 год.).

Формування професійних компетентностей педагогів із питань основного інструментарію, необхідного для розроблення інтегрованого уроку, та умов і особливостей його проведення в сучасній школі.

Тема 3.1.7. Інструменти сучасного вчителя англійської мови. (2 год.).

Навчальне заняття пропонує огляд сучасних засобів навчання, доступних для викладачів англійської мови з акцентом на їхньому трансформаційному потенціалі у сучасній освіті.

Тема 3.1.8. Застосування штучного інтелекту в професійній діяльності вчителя. (2 год.).

Поняття про ШІ. Нейромережі. Сервіси, що працюють на базі ШІ. Створення презентацій, зображень, звуку, відео, анімацій.

Тема 3.1.9. Правила кібербезпеки для учасників освітнього середовища. (2 год.).

Заняття спрямоване на ознайомлення учасників з основними правилами кібербезпеки в середовищі. Учасники дізнаються про загрози в цифровому просторі, способи захисту персональних даних та безпечної роботи в Інтернеті. Особлива увага приділена формуванню культури відповідного використання цифрових ресурсів серед учнів та педагогів.

3.2. Предметно орієнтована підготовка

Інваріантна частина

Тема 3.2.1. Нормативно-правове та програмне забезпечення вивчення іноземних мов. (2 год.).

Огляд та аналіз Державних стандартів, модельних навчальних програм з іноземних мов. Мета мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта). Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів. Відповідність вимогам Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Розроблення навчальних програм на основі модельних навчальних програм.

Тема 3.2.2. Психологічні та методологічні основи комунікативного підходу в навчанні англійської мови у початковій школі. (2 год.).

Сучасні моделі взаємодії на уроці. Особливі аспекти організації уроку – автентичні та комунікативні завдання. Роль комунікації та активної взаємодії у процесі навчання. Практичні прийоми створення стимулюючого середовища для вивчення англійської мови

у початковій школі. Мотивація - спонукання до активної навчальної діяльності. Методи формування мотивації навчання у початковій школі.

Тема 3.2.3. Формування продуктивних мовних вмінь з використанням цифрових застосунків. (4 год.).

На занятті розглядаються методи формування продуктивних мовних вмінь (говоріння та письма) із залученням цифрових інструментів, таких як інтерактивні платформи, мобільні додатки та онлайн-ресурси. Учасники дізнаються, як застосовувати такі інструменти для розвитку комунікативної компетентності, зокрема для створення діалогів, написання текстів, участі в інтерактивних завданнях та проєктах.

Тема 3.2.4. Навчання і викладання англійської мови у важкі часи. (2 год.).

Планування уроку англійської мови з урахуванням сучасних умов. Реалізація діяльнісного, компетентнісного та інтегрованого підходів у навчанні учнів/учениць іноземної мови. Особливості реалізації різних видів навчальної діяльності. Технології виправлення помилок на занятті з іноземних мов у важкі часи. Форми, методи, технології навчання, виховання й розвитку учнів засобами іноземної мови.

Тема 3.2.5. Навчання рецептивних видів мовленнєвої діяльності з використанням цифрових застосунків. (2 год.).

Метою заняття є формування у слухачів навичок ефективного використання цифрових технологій для розвитку рецептивних видів мовленнєвої діяльності, таких як слухання та читання. У процесі навчання особлива увага приділяється інтеграції сучасних цифрових інструментів та застосунків, що сприяють кращому засвоєнню мовних матеріалів, розвитку навичок розуміння текстів та аудіо-матеріалів різного рівня складності. Учасники познайомляться з платформами та додатками для аудіовізуального навчання, що дозволяють інтерактивно взаємодіяти з матеріалом, а також з методиками створення та використання цифрових ресурсів для поліпшення рецептивних навичок. Розглядатимуться такі інструменти як онлайн-тести, мобільні додатки для розвитку слухового сприймання, платформи для читання електронних книг, мобільні застосунки.

Тема 3.2.6. Використання дидактичних ігор у процесі вивчення іноземних мов за дистанційною формою. (2 год.).

Аналіз різноманітних ігрових платформ. Створення матеріалу до дистанційного уроку. Домашні завдання – це весело. Використання ігрових платформ для забезпечення якісного освітнього процесу.

Тема 3.2.7. Застосування цифрових технологій в освітньому процесі НУШ. (2 год.).

Заняття присвячене впровадженню цифрових технологій в освітній процес Нової української школи (НУШ). Учасники дізнаються про інноваційні інструменти та платформи, які сприяють інтерактивності, персоналізації навчання та підвищенню мотивації учнів. Практичні приклади покажуть, як ефективно інтегрувати цифрові ресурси в навчальні програми для створення сучасного та результативного освітнього середовища.

Тема 3.2.8. Український освітній контент на заняттях англійської мови. (2 год.).

Української національна ідентичність. Громадянська ідентичність. Вправи для розвитку української національної ідентичності на уроках англійської мови. Використання сучасних цифрових технологій для створення освітнього контенту.

3.3. Спецкурси, спецпрактикуми

Інваріантна частина

Тема 3.3.1. Особливості формування основних мовних вмінь у початкових класах НУШ. (2 год.).

Метою заняття є ознайомити учасників із сучасними підходами до формування основних мовних вмінь відповідно до концепції Нової української школи (НУШ), визначити ефективні методи, прийоми та засоби навчання, спрямовані на розвиток комунікативної компетентності учнів, ознайомити з практичними методиками, що сприяють розвитку навичок говоріння, слухання, читання та письма у молодших школярів. Надати рекомендації щодо організації інтегрованих уроків і створення мовного середовища в класі.

Тема 3.3.2.

Формування активного словникового запасу учнів у процесі вивчення англійської мови. (2 год.).

Учасники знайомляться із сучасними стратегіями та методами формування активного словникового запасу в учнів під час вивчення англійської мови, а також отримують практичні інструменти для ефективного розвитку лексичної компетентності. Розглянуть інноваційні методи, прийоми та техніки запам'ятовування й використання лексичних одиниць, способи створення сприятливого мовного середовища для активного засвоєння лексики. Вчителі отримають готові практичні інструменти (ігри, вправи, онлайн-ресурси) для використання на уроках; будуть здатні створювати умови для використання вивченої лексики у природному мовному контексті.

Тема 3.3.3. Візуалізація навчального матеріалу в освітньому процесі. (4 год.).

Основні види візуалізації та їх використання на уроках. Цифрові інструменти для створення візуального контенту.

Рекомендовані джерела

1. Basque J. La conception de cours à distance. Une réflexion. URL: <http://surl.li/eakwq>
2. Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. URL: www.coe.int/lang-cecr
3. Capt V. L'enseignement du français et le défi du numérique. URL: <http://surl.li/earop>
4. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. URL: www.coe.int/lang-cefr
5. Heick.T. The Characteristics of a Highly Effective Learning Environment. URL: <http://surl.li/eakxu>
6. Profil européen pour la formation des enseignants de langue étrangère : un cadre de référence (Le Guide). URL: <http://surl.li/ealao>
7. Smit R. Formative Beurteilung im kompetenz- und standardorientierten Unterricht. URL: <http://surl.li/eakye>
8. What Is Flipped Learning? URL: <http://surl.li/eakyu>
9. Yarborough C. and FedescoH. Motivating Students. URL: <http://surl.li/earpm>
10. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання ІГО «Соціальна синергія». Київ: Видавництво «Теза», 2020. 30 с. URL: <https://bit.ly/3FQSmDs>
11. Аксініна І., Войтанішек О., Саніна О. Педагогічний коучинг: новація в шкільному менеджменті. *Директор школи*. Київ: Шкільний світ, 2018. № 23-24. С. 10-20.

12. Андрющенко О. О. Сутність феномену «рефлексивні вміння педагога». *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2016. Вип. 51 (104). С. 67-73.
13. Аносов І. П., Елькін М. В., Головова М. М., Коробченко А. А. Основи науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Мелітополь : Видавн. будинок ММД, 2015. 218 с. URL: <https://cutt.ly/OboAZIy>.
14. Бахтіна Г. П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>.
15. Безпека під час навчання: рекомендації щодо організації укриття. URL: <https://bit.ly/3YITGVN>
16. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: [монографія]. Київ : Атіка, 2008. 684 с.
17. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ : Державна служба якості освіти, 2019. 240 с. URL: <https://bit.ly/3WgK1Ou>
18. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В., Чуєв П.М. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: <https://bit.ly/3BypwoI>
19. Богосвятська А., Кудрик Л. Комунікативна компетентність педагога-коуча. *Зарубіжна література в школах України*. 2020. № 4. С. 12-17.
20. Бузько В. Л. Інтегральна педагогічна технологія на уроках фізики. *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми природничо-математичної освіти в середній і вищій школі»*. Херсон : Грін Д. С., 2014. С. 160-162.
21. Взаємодія у школі: 6 прикладів змін через партнерство. Посібник МОН України URL: https://38d34c07-6455-4caa-9ab77d37e22181e3.filesusr.com/ugd/417f51_002e0e562bd04458b040e24238550_cd8.pdf
22. Вовняко Т. С. Розвиток творчих здібностей. Заняття з елементами тренінгу з підлітками. *Психолог*. 2015. № 9-10. С. 27-28.
23. Вознюк О. В., Дубасенюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід: [монографія]. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 684 с.
24. Вороніна Г.Л. Трикутник партнерства: педагоги – батьки – діти . Основа, 2007. 302с.
25. Воронова С. В. Коуч-технологія для директора школи. *Управління школою*. 2018. №31-33. С. 80-94.
26. Глузман О. В. Базові компетентності: сутність та значення в життєвому успіху особистості. *Педагогіка і психологія : Вісник НАПН України*. 2009. № 2 (63). С. 51-60.
27. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. *Вища освіта України*. № 3. 2008. С. 23-30.
28. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків: Віват, 2022. 512 с. (Серія «Саморозвиток»).
29. Грицак Я., Комаров О. Шлях становлення української ідентичності. 2021 р. URL: <https://bit.ly/3ERW4L5>
30. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна А. П. Етика ділового спілкування. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
31. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. *Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф.* URL: <http://conf.zippo.net.ua/?p=79>
32. Дардан Т. С. Комплексні, інтегровані уроки як засіб розвитку креативності школярів. *Обдарована дитина*. 2013. № 5. С. 17-21.
33. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>

34. Державний стандарт початкової освіти. URL: <http://surl.li/wqqd>
35. Деякі питання організації та проведення супервізії: наказ МОН від 18.10.2019 р. №1313. URL: <https://bit.ly/3Vm9jeg>
36. Дубицкий А.Е., Семенов И.А., Чепкий Л.П. Медицина катастроф. Київ: Здоров'я, 1993. 462 с.
37. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа». Серія «Золота педагогічна скарбничка». 2009. 176 с.
38. Етика ділового спілкування : навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А.]. Київ: Магнолія, 2006, 2019. 312 с.
39. Європейське мовне портфоліо (методичний посібник). URL: <http://surl.li/eakzdz>
40. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення викладання, оцінювання. URL: <https://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf>
41. Зеленська Л. Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). *Молодь і ринок*. № 9(195). 2021 С. 16-20. 28.
42. Зеленська Л. Д. Модерація як форма реалізації супервізії в НУШ. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Стиль-Издат», 2021. Т. 2. С. 95-98.
43. Ілліна О. В. Проблема вмінь, необхідних для організаторської діяльності вчителя, в історії педагогічної думки. *Вісник Житомирського державного педагогічного університету*. 2018. № 24. С. 63-66.
44. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод. посіб. Київ, 2018. 174 с.
45. Ісаєва Г. Метод проєктів – ефективна технологія навчання. Підручник для директора. Київ : Плеяди. №9-10. 2005. С.4-10.
46. Коберник О. М. Проєктивна педагогіка і національна школа. *Шлях освіти*. 2006. № 7. С. 7-9.
47. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2013, № 34-35, ст.458.
48. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навч.-метод. посіб. для вчителів. Тернопіль: ТОКІППО, 2017. 60 с.
49. Коноваленко Ю. Тьютори, Едвайсери, Коучі, Фасилітатори, Ментори, Наставники – розбираємось хто це. 2017. URL: <https://bit.ly/3UjIRjX>
50. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996.
51. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 р. № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>
52. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258
53. Копильчук В. Інтегровані уроки як засіб підвищення якості знань учнів. URL: <http://itcm.comp-sc.if.ua/2018/kopylchyk.pdf>.
54. Коротун О. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. № 3 (28). С. 117-129.
55. Коханова О. Психологія партнерської взаємодії в освіті: навч.-метод. посіб. К.: Вид-во ПП Щербатих О.В., 2011. 104 с.
56. Кочкурова О. В. Динаміка професійної ідентичності майбутніх учителів у процесі професійної підготовки. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 12*. Вип. 25 (49). Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. С. 200-205.
57. Кремень В. Г. Світ знання : людина, наука, освіта. Київ : Знання України, 2016. 87 с.

58. Куля О.М. Патріотичне виховання школярів на традиціях українського народу // Виховна робота в школі, №2, 2017.с.9
59. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 284 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2250.pdf>
60. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. Етика ділових стосунків : навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. 310 с.
61. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
62. Любчак Н. М. Проектні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. Київ, 2014. Вип. 122. С. 144-150.
63. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 320 с.
64. Максименко С. Д. Рефлексія – шлях до продуктивного самовизначення. *Психолог*. 2005. № 1. С. 19-22.
65. Мариновська О. Інтегральна технологія навчання: від теорії до практики. *Початкова освіта*. 2011. № 32 (608). С. 3-5.
66. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти : наказ МОНУ від 13.07.2021 №813. URL: <http://surl.li/dyrzc>
67. Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
68. Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика : колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
69. Модельні навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/>
70. Моргун В. Ф. Емоційний інтелект у багатовимірній структурі особистості. *Постметодика*, 2010. № (6)97.С. 2-15.
71. Морзе Н., Базелюк О., Воротникова І., Дементівська Н., Захар О., Нанаєва Т., Пасічник О., Чернікова Л. Опис цифрової компетентності педагогічних працівників. Ел.фахове видання *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 1-53. Київ, 27-28.09.2019. URL: <https://bit.ly/3ineA6B>
72. Навчання, досвід, наставництво. Інформаційний бюлетень *За медичні права*. Квітень 2011. № 4. С. 2-3. URL: <http://lviv.medprof.org.ua/uploads/media/2-3.pdf>
73. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
74. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 4. С.36 – 42.
75. Основи безпеки життєдіяльності в умовах бойових дій : методичні рекомендації для позашкільля / М-во освіти і науки України. Київ, 2022. URL : <https://bit.ly/3VVlO0D>
76. Основи критичного мислення: метод. пос. для вчителів / О.І.Пометун, І.М.Сущенко. Дніпро: ЛІРА, 2016. 156 с.
77. Палько Т. В. Психологічна програма розвитку рефлексії вчителів в умовах післядипломної педагогічної освіти. *Актуальні проблеми психології*. 2014. Т. 1. Вип. 41. С. 163-168.
78. Пантелюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ: ЦУЛ, 2020. 224 с.
79. Пітерсон Д. 12 правил життя. Як перемогти хаос/ пер. з англ. Дмитро Кожедуб. 3-те вид. Київ: Наш формат, 2021. 384 с.
80. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Посібник для вчителя. Київ, 2014. 280 с.
81. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи : навч.-метод. посіб. Київ : Вид. дім «Освіта». 2020. 192 с.

82. Порошенко М. та ін. Інклюзивна освіта: навчальний посібник.. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
83. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 27.12.2019 № 1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.
84. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 27, ст.218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
85. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
86. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2020, № 31, ст. 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
87. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
88. Редько В.Г. Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика: монографія / В.Г. Редько. Київ: Педагогічна думка, 2017. 628 с.
89. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти : наказ МОНУ від 01.04.2022 №289. URL: <http://surl.li/coorq>
90. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Львів : Літопис, 2016. 258 с.
91. Сак Т. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник Київ: СПД-ФО Парашин І., 2011. 101с. URL: <https://cutt.ly/lnUhQDL>
92. Скиба М. Цінності в школі – від глухої оборони до навігації в незвіданому. Нова українська школа. URL: <https://bit.ly/3UrXXnA>
93. Скидан М.А., Євдін О.М. , Могильниченко В.М., Горіцький О.В., Жихарев О.П., Крикун О.М. Дії населення в умовах надзвичайних, несприятливих побутових та нестандартних ситуацій: практичний посібник / за заг. редак. М.А. Скидана. Київ: Атіка-Н, 2007. 92 с.
94. Ставкова С. До питання вивчення та використання супервізії як соціальної технології. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2016. № 3. С. 178-190.
95. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка . К.: ІЗМН, 1997. 232 с.
96. Степаненко О.О. Обґрунтування поняття «тьютор» у освітньо-дослідницькому просторі. *Педагогічні науки*, 2018. С. 198-204.
97. Стрельников В. Ю. Роль емоційного інтелекту у забезпеченні здоров'я людини. *Постметодика*, 2010. № (6)97. С. 15-21.
98. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : poradnik для супервізорів (наставників). USAID, 2018. 60 с.
99. Технології професійного розвитку педагогів: методичний poradnik / Упорядники: Тамара Михайлівна Сорочан, Марина Іванівна Скрипник; навч.-метод. посіб.; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2016. 231 с. URL: <https://bit.ly/3j19Fso>
100. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 р. № 1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
101. Типові освітні програми. URL: <https://bit.ly/3EW5dlM>
102. Товкало М. Залучення батьків і всієї громади до діяльності школи / Хобзей П., Шиян Р. та ін. Освітня політика: 3 вершин і низин. Львів: ЛОІППО, 2010. С. 139–200.

103. Цифрова трансформація освіти і науки [Електронний ресурс] : сайт. URL: <https://bit.ly/3iZgvys>
104. Швець, Т. Тьюторські компетенції, або Чому не кожний вчитель може стати тьютором. 2018. URL: <https://bit.ly/3irvxgm>
105. Шлейхер А. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття / Переклала з анг. Ганна Лелів. Львів: Літопис, 2018. 296 с.